



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Toiminta digitaalisessa ympäristössä –vinkkejä toimeenpanoon

29.1.2026 Osa-aluekohtaiset YTO-webinaarit
Opetushallitus, Ammatillinen koulutus –yksikkö
Opetusneuvos Minna Taivassalo



Esityksen sisältö

- Uudistetut sisällöt
- Aineistovinkkejä

Toiminta digitaalisessa ympäristössä (VVTD26)

Edeltävä sisältö

Pakolliset osaamistavoitteet, 2 osp

Tieto- ja viestintäteknisten laitteiden valinta ja käyttö

Opiskelija

- valitsee käyttötarkoituksenmukaiset laitteet ja sovellukset
- käyttää tarkoituksenmukaisia digitaalisia laitteita

Digitaalisten palveluiden ja sovellusten käyttö

Opiskelija

- hakee, käsittelee ja jakaa eri muotoista tietoa
- arvioi digitaalisen sisällön luotettavuutta
- käyttää yleisimpiä tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- ja esitysgrafiikkasovelluksia
- käyttää tarkoituksenmukaisia digitaalisia palveluita ja sovelluksia työtehtävissään

Vastuullinen ja turvallinen toiminta

Opiskelija

- noudattaa tietosuoja- ja tietoturvaohjeistusta
- suojaa henkilökohtaisia tietojan ja yksityisyyttään
- tunnistaa tyypillisimpiä kyber- ja tietoturvaohjeita
- käyttää viestipalveluita ja sosiaalisen median palveluita vastuullisesti
- käyttää ja jakaa digitaalisia sisältöjä noudattaen tekijänoikeuksia
- tunnistaa digitaalisten laitteiden ja sovellusten käytön vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin

Uudistettu sisältö

Pakolliset osaamistavoitteet, 2 osp

Digitaalisten laitteiden ja sovellusten valinta sekä vastuullinen käyttö

Opiskelija

- suojaa henkilökohtaisia tietojan ja yksityisyyttään
- tunnistaa kyber- ja tietoturvaohjeita
- osaa toimia roolinsa mukaisesti kyber- ja tietoturvaohjeistuksessa**
- hakee tietoa ja arvioi **kriittisesti** sen luotettavuutta ja hyödynnettävyyttä
- käyttää tekstinkäsittelysovellusta
- käyttää taulukkolaskentasovellusta
- käyttää esitysgrafiikkasovellusta
- noudattaa tekijänoikeuksia tuottaessaan sisältöjä
- käsittelee ja järjestää tiedostoja sekä kansioita**
- jakaa sisältöjä ja käsittelee jaettua tiedostoa**
- tunnistaa generatiivisen tekoälyn toimintaperiaatteita, hyödyntämismahdollisuuksia ja riskejä**
- tietää viestipalveluiden ja sosiaalisen median vastuullisen käytön tapoja**
- tunnistaa digitaalisten laitteiden ja sovellusten käytön vaikutuksia terveyteen, hyvinvointiin ja yhteiskuntaan

Tekoälyosaaminen osana digitaalista sivistystä



[Näkökulmia oppijan tekoälyosaamiseen](#) – OPH:n perusteiden toimeenpanon tuen aineisto

Näkökulmia muuttuviin osaamistarpeisiin

- [Tekoäly yhteiskunnassamme](#)
- [Tekoälyosaaminen](#)
- [Näkökulmia oppijan tekoälyosaamiseen](#)
- [Näkökulmia opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamiseen](#)
- [Näkökulmia johdon osaamiseen](#)
- [Tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksia eri aloilla](#)
- [Lähteitä ja lisätietoa](#)



Kuva: Opetushallitus
[Näkökulmia muuttuviin
osaamistarpeisiin](#) |
[Opetushallitus](#)

Mitä tekoäly on ja toimii?

- <https://faktabaari.fi/edu/oppaat/opettajat-ai/>

ri[®]
ien julkisen keskustelun puolesta

Faktantarkistus EDU Näkökulmat Tapahtumat Meistä

TEKOÄLYOPAS opettajille	TEKOÄLYOPAS opettajille	TEKOÄLYOPAS opettajille
Faktabaarin ohjeita oppijoille	1.	2.
20.02.2025	10.02.2025	06.02.2025
EDU	EDU	
Faktabaarin ohjeita oppijoille	Johdanto	PIKAOPAS: Aloita GenAI-työskäyttö nyt!
Kari Kivinen	Kari Kivinen	Faktabaari EDU
3.	4.	5.
06.02.2025	06.02.2025	06.02.2025
EDU	EDU	
Tekoäly episteemisenä muutoksena oppimisessa ja opetuksessa	Miten generatiivinen tekoäly toimii?	Digitaidot, informaatio-resiliit opettajat

Tekoälyn reilut säännöt

- Tämä koulutus avaa tekoälyasetuksen vaikutuksia tekoälyn kehittäjille ja käyttäjille. Koulutuksessa saat käytännönläheistä tietoa uusien vaatimusten täyttämiseen
- Saatavilla eOppiva:
<https://www.eoppiva.fi/koulutukset/tekoalyn-reilut-saannot/>

Hyödynnä myös näitä

[Verkkokurssit – Sitra](#)

[ChatGPT - Datatalouden pelisääntöjen neuvonantaja](#)



Uusi kriittinen lukutaito -aineisto

Kriittisen digitaalisen lukutaidon aineisto oph.fi -sivuilla

- <https://www.oph.fi/fi/kriittinen-digitaalinen-lukutaito>



Kuva: OPH 2025

EU:n tekoälyasetus

Asetus astui voimaan elokuussa 2024, ja sitä ryhdyttiin soveltamaan vaiheittain helmikuusta 2025 alkaen.

Tekoälyjärjestelmien tarjoajien ja käyttöönottajien on parhaansa mukaan varmistettava henkilöstönsä ja muiden niiden puolesta tekoälyjärjestelmien toiminnasta ja käytöstä vastaavien henkilöiden riittävä **tekoälylukutaito**.

EU:n tekoälyasetus

Tekoälyjärjestelmien ja yleiskäyttöisten tekoälymallien
turvallisuussäädös -diaesitys yrityksille (päivitetty 30.7.2025)



[PowerPoint-esitys](#) yrityksille

Lähde: <https://teknologiateollisuus.fi/jasenille/tietopankki/digitalisaatio-ja-tekoaly/tekoalyasetus/>

OKM ja OPH julkaisivat Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa – lainsäädäntö ja suositukset -kokonaisuuden

Lakisääteiset
velvoitteet

Suositukset

Tausta-
aineisto

Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa – lainsäädäntö ja suositukset - kokonaisuus

- [Johdanto](#)
- [Koulutuksen järjestäjän velvoitteet lainsäädännön pohjalta](#)
- [Koulutuksen järjestäjän suositukset](#)
- [Opetus- ja ohjaushenkilöstön velvoitteet lainsäädännön pohjalta](#)
- [Opetus- ja ohjaushenkilöstön suositukset](#)
- Tausta-aineisto

Lakisääteiset
velvoitteet

Suosituks

Tausta-
aineisto

Tekoälysuositukset: tausta-aineisto

Mitä tekoäly on?

Tekoälyn
virhepäätelmät ja
vinoumat

Tekoälyasetus

Tietosuoja ja
yksityisyys

Tekijänoikeus
tekoälyn
opetuskäytössä ja
kehittämisessä

Tekoälyn
mahdollisuudet
opetuksen ja
opiskelun tukena

Tekoäly oppimisen
ja osaamisen
arvioinnissa

Tekoälylukutaito

Tekoäly
varhaiskasvatuksessa ja
koulutuksessa –
lainsäädäntö ja suositukset
| Opetushallitus tausta-
aineisto (sivun keskiosa)

Tekoäly ja kestävä
kehitys

Tekoäly ja etiikka
koulutuksessa

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

- Ammattitutkintojen valinnainen tutkinnon osa
- Auttaa ymmärtämään tekoälyä ilmiönä ja sen eri osa-alueita sekä toimintalogiikkaa
- Opiskelija oppii tunnistamaan tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksia omalla alalla
- Ohjaa tekoälyn turvalliseen ja vastuulliseen käyttöön työprosessissa sekä kiinnittämään huomioita kehoitteiden muotoiluun sekä huomioimaan tekijänoikeudet sekä tietosuojaan ja –turvaan liittyviä riskejä



Kuva luotu tekoälyllä
(Copilot)

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

Tekoälyn hyödyntämismahdollisuudet

Opiskelija

- tunnistaa tekoälyn eri osa-alueita, keskeisiä toimintaperiaatteita sekä algoritmien toimintalogiikkaa
- selvittää tekoälyn yleisimpiä käyttökohteita ja käytön hyötyjä alansa työtehtävissä
- tunnistaa tekoälyn käyttöön yleisesti liittyviä riskejä eettisyyden, vastuullisuuden ja ympäristövaikutusten näkökulmista
- selvittää organisaation tapoja hyödyntää tekoälyä työprosesseissa

Generatiivisen tekoälyn hyödyntäminen

Opiskelija

- vertailee generatiivisen tekoälyn työkaluja ja arvioi niiden hyödynnettävyyttä työprosessissaan ottaen huomioon tekoälyn käyttöön liittyvät säädökset ja organisaation ohjeet
- valitsee käyttötarkoitukseen soveltuvan, saatavilla olevan tekoälytyökalun
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tekoälyn käytöstä, tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta
- käyttää generatiivista tekoälytyökalua monipuolisesti työprosessin eri vaiheissa
- tunnistaa yleisimpiä kyber- ja tietoturvariskejä ja osaa uhkatilanteessa toimia roolinsa mukaisesti
- muokkaa tekoälytyökalun asetuksia käyttötarkoitukseen sopiviksi
- syöttää tarvittavia tietoja tekoälylle tietoturvallisesti, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tekijänoikeuksista huolehtien
- antaa tekoälylle ratkaistavaan ongelmaan soveltuvan roolin
- kuvaa tekoälylle ratkaistavaa ongelmaa ja muotoilee tarkoituksenmukaisia komentoja ja kehoitteita
- arvioi kriittisesti tekoälyn tuotosten oikeellisuutta ja tunnistaa mahdollisia virheitä, vinoumia tai puutteita
- tekee perusteltuja johtopäätöksiä sekä varmistaa tuotosten eettisyyttä ja tekoälyn käytön läpinäkyvyyttä
- arvioi valitun tekoälytyökalun hyödyntämisen vaikutuksia työprosessin eri vaiheisiin
- jakaa kokemuksiaan tekoälyn hyödyntämisestä ja esittää kehitysideoita sen käytöstä työprosessissa

Kyberturvallisuuskeskuksen aineistoja

Kybersää

Kuukausittain julkaisemamme Kybersää on suunnattu organisaatioiden eri tasoilla tietoturvan parissa työskenteleville. Kybersään tavoitteena on kertoa kybermaailman tapahtumista mahdollisimman ymmärrettävästi ja tiiviissä paketissa. Kybersää täydentää Viikkokatsausta ja muita Kyberturvallisuuskeskuksen tuotteita, ja koostaa kuukauden keskeiset tapaukset yhteen.

Englannin- ja ruotsinkieliset Kybersää-dokumentit löytyvät kääntämällä tämän sivun englanniksi tai ruotsiksi sivuston oikeasta yläkulmasta. Käännökset pyritään julkaisemaan aina kuluva kuukauden loppuun mennessä.

- Kybersää tiedotteet 2025
- Kybersää tiedotteet 2024
- Kybersää tiedotteet 2023

<https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/ajankohtaista/kybersaa>



Yksityishenkilöille

Tietoturvaosaaminen on tärkeä kansalaistaito, joka koskee sekä aikuisia että lapsia. Tällä sivulla käsitellään kyberturvallisuuden perussanastoa sekä annetaan ohjeita oman tietoturvan parantamiseen kotona ja työpaikalla.

Ohjeet ja oppaat yksityishenkilöille [↗](#) →



Organisaatioille ja yrityksille

Organisaatiot ovat entistä riippuvaisempia digitaalisista palveluista ja järjestelmistä. Hyvin rakennettu kyberturvallisuus suojaa organisaation toimintakykyä ja varmistaa, että liiketoiminnassa voidaan hyödyntää digitaalisten palveluiden ja järjestelmien tarjoamia mahdollisuuksia. Tälle sivulle on koottu ohjeita organisaation tietoturvan parantamiseksi.

Ohjeet ja oppaat organisaatioille ja yrityksille [↗](#) →



Tietoturva-ammattilaisille

Digitaalinen yhteiskunta tarvitsee yhä enemmän asiantuntijoita, jotka pystyvät tulkitsemaan ajankohtaisia kyberturvallisuuden ilmiöitä ja ratkomaan niihin liittyviä ongelmia. Tälle sivulle koottujen oppaiden avulla tietoturva-ammattilainen voi päivittää omaa osaamistaan.

Ohjeet ja oppaat tietoturva-ammattilaisille [↗](#) →

Kyberturvallisuuteen liittyviä aineistoja

- Digi- ja väestötietoviraston (DVV) maksuttomat digiturvallinen elämä -koulutukset auttavat sekä kansalaisia että organisaatioita toimimaan turvallisesti digimaailman uhkatilanteissa:
[Digiturvallinen elämä | Digi- ja väestötietovirasto | Digi- ja väestötietovirasto](#)
- [Kyberturvallisuuden ja digitaalisen turvallisuuden tietopankki - Suomi.fi kehittäjille](#)
- [Turvaa digitaalinen toiminta häiriötilanteissa – eOppiva](#)
- [NIS 2 - Euroopan unionin kyberturvallisuusdirektiivi | Kyberturvallisuuskeskus](#)
- Valtioneuvosto (2024). Suomen kyberturvallisuusstrategia 2024–2035. Saatavilla
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-376-0>

Tekijänoikeudet

- [Tervetuloa Kopiraattilaan! - Kopiraattilan Koulu](#)
- <https://creativecommons.fi/lisenssit/>



Kuvan lähde: [Ammatillinen Kopiraattilan Koulu](#)



Tässä ovat kaikki CC-lisenssit.

- CC BY: Tekijän nimi, käytetty lisenssi sekä alkuperäinen julkaisupaikka mainittava.
- CC BY-SA: Kuten CC BY, mutta muunnelmien on julkaistava samalla lisenssillä.
- CC BY-ND: Kuten CC BY, mutta muunteluiden tekemistä ei ole sallittu.
- CC BY-NC: Kuten CC BY, mutta kaupallinen käyttö rajattu lisenssistä pois.
- CC BY-NC-SA: Kuten CC BY-SA, mutta kaupallinen käyttö rajattu lisenssistä pois.
- CC BY-NC-ND: Kuten CC BY-ND, mutta kaupallinen käyttö rajattu lisenssistä pois.
- CC0: Tällä luopumalausekkeella ilmoitetaan, että luovut kaikista oikeuksista, joista lain mukaan voit luopua.

Kuvan lähde: [Tietoa lisensseistä – Creative Commons Suomi](#)

Digitaalisten laitteiden ja sovellusten käytön vaikutuksia terveyteen, hyvinvointiin ja yhteiskuntaan

- <https://www.pelastakalapset.fi/tyomme/mita-teemme/digitaalinen-lapsuus/digitaalinen-hyvinvointi-ja-turvallisuus/tietoa-digitaalisesta-hyvinvoinnista-ja-turvallisuudesta/>



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos!

